

Vandringarna utgår från parkeringen vid bensinstationen i Ormöga.

1. Alböke alvar 6,5 km

Längs denna vandring kan du i maj se och höra *tofsvipa*, *lärka*, *sädesärta*, *strandkata* och *ljungpipare (alvargrimma)*. Här växer *majviva* och *humleblomster* och där det är mer fuktigt finns *kabeleka*. På lite högre och torrare delar *jordklöver*, *mandelblom* och *getväppling*. Av orkidéer finns de lila *Sankt Pers nycklar*, *ängsnycklarna* och så *Adam o Eva*. På landborgen kan du se den äkta *ölandssolvändan* tillsammans med den blå *bergsskrabban*, *fältsippa* och *fältvedel*.

Vid *Trinnhorvan* passerar du den 20 m långa skeppssättningen. Där sägs en stor sjökämpe från bronsåldern vara begravd (enligt E Lundkvist).

2. Kustvandring 7,6 km / 9,3 km

Här kan du välja att cykla men vill du studera detta speciella geologiska område får du gå efter stranden. Strandvallen består av *kalksten*, *alunskiffer*, *lerskiffer* och *sandsten*.

Kalkstenen bildades för 488 miljoner år sedan då det var ett tropiskt klimat och det fanns många organismer med kalkrika skal som ombildades till kalksten. *Ancylus-* och *Litorinavallen* är två strandvallar som löper längs med Ölands kust. Av dessa utmärker sig *Litorinavallen* extra tydligt utmed kusten vid *Bruddesta*. Den markerar den högsta nivån *Litorinahavet* hade för 6000 år sedan.

Sjöbodarna i det gamla fiskeläget i *Bruddesta* är skyddade som byggnadsminne och sköts med hjälp av Alböke hembygdsförening. Här finns en kalkugn som byggdes 1910. Den eldades med hjälp av *alunskiffer* från strandvallen.

3. Vandring i fågelområde 7 km

Denna led passerar vad som oftast kallas *Gillsby mossar* vilka består av *Bärsmossen* längst i norr, den större *Norra mossen*, samt det lilla *Stenkärret* i sydväst. Området är skyddat av länsstyrelsen genom *Natura 2000*. Våtmarkerna medför ett rikt fågelliv där *grågäss* och *enkelbeckasiner* är karaktärsarter under våren, medan häckande *tranor* ses från tidig vår till sen höst. *Havsörn* jagar ofta i området och både *brun kärrhök* och *ängshök* häckar. Alvar och fuktiga ängsmarker är rika på orkidéer där flera arter är talrika. *Flugblomster* hittas lättast där leden når våtmarkerna i nordost.

Du kan här välja att gå genom det skyddade området och leden passerar då över 5 stättor.

4. Byavandring 6.7 km

Vandringsled fyra går genom *Alböke by*. Den är också lämplig att cykla. En av socknens ungefär tio kvarvarande väderkvarnar passeras innan byns centrum nås. Kyrkan blev klar 1862 och ersatte en medeltida stenkyrka från 1100-talet. Där finns en dopfont från tidigt 1200-tal.

Nödåret 1867, som drabbade *Alböke* hårt, hade socknen 848 invånare jämfört med dagens ca 250.

Inom *Alböke socken* finns fornlämningar ända tillbaka till bronsåldern. En bronsstatyett från *yngre Romerska järnåldern* eller *folkvandringstiden* hittades i början av 1900-talet. Statyetten finns nu på Historiska museet i Stockholm. I samband med byggande av vindkraftverken vid *Stora Istad* har nya fornlämningar hittats. Dessa är inte utgrävda ännu.

Efter kyrkan på väg mot *Stora Istad* passeras *Ölands järnväg* två gånger. Den togs i drift 1906 och blev nerlagd. 1961.

Alböke Hembygdsförening 2012
Layout: Anja Lingman & Pär Tranvik

Foto: Staffan Rodebrand

VANDRINGSLEDER

i

ALBÖKE SOCKEN

